МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

DOI: https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Національна академія педагогічних наук України
Міжнародна асоціація ректорів педагогічних університетів Європи
Благодійний фонд польсько-українського партнерства

МОДЕРНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ВИМІРІ БЕЗПЕКИ СОЦІАЛЬНО-ТУРБУЛЕНТНОГО СВІТУ

Матеріали
Міжнародного форуму
. . .
16 лютого **2023**

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2023

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)
М 74

Рекомендовано до друку Вченою радою
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 2 від 26 січня 2023 року)

За загальною редакцією** академіка **В. П. Андрущенка

Редакційна колегія:

Віктор Андрущенко – в. о. ректора УДУ імені Михайла Драгоманова *(голова редакційної колегії);*
Лєшек Корпоровіч – професор Яггелонського університету (Республіка Польща);
Роман Вернидуб – проректор з навчально-методичної роботи УДУ імені Михайла Драгоманова *(заступник голови редакційної колегії*);
Григорій Торбін – проректор з наукової роботи УДУ імені Михайла Драгоманова *(заступник голови редакційної колегії);*
Павло Горінов – в. о. директора навчально-наукового інституту права УДУ імені Михайла Драгоманова;
Володимир Євтух – декан факультету соціально-політичних наук УДУ імені Михайла Драгоманова;
Юрій Кондратьєв – директор Міждисциплінарного центру складних систем УДУ імені Михайла Драгоманова;
Микола Кириченко – директор Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» НАПН України;
Лариса Лук'янова – директор Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України;
Наталія Мозгова – завідувач кафедри філософії УДУ імені Михайла Драгоманова;
Тарас Олефіренко – декан педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова;
Василь Федоришин – декан факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського УДУ імені Михайла Драгоманова;
Сергій Русаков – директор навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова;
Наталія Титова – завідувач кафедри професійної освіти УДУ імені Михайла Драгоманова;
Таміла Новіцька – директор Центру молодіжної політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

М 74 **Модернізація педагогічної освіти у глобальному вимірі безпеки соціально-турбулентного світу** : збірник матеріалів міжнародного форуму / за заг. ред. акад. В. П. Андрущенка. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – 455 с.

До збірника увійшли матеріали учасників Міжнародного форуму, де розглядаються актуальні питання стратегічних напрямів пріоритетів галузей наук і знань, зокрема з неперервної освіти та педагогічної інноватики, освітньої політики, публічного управління та громадського самоврядування.

Матеріали збірника можуть бути використані науковцями, практиками, здобувачами вищої освіти в галузі філософії, політології, управління, психології, педагогіки та дотичних до них наук.

УДК 37.018-048.35:316.32-049.5(082)

DOI: https://doi.org/10.31392/conf.UDU.2023.16.02

© Автори статей, 2023
© Редакційна колегія, 2023
© Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023

УДК 373.3.091.33-025.12

Янковська І. М.
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки та методики початкового навчання
Українського педагогічного університету імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна

ПРОЕКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Сучасна освіта потребує нових підходів до реалізації навчально-виховному процесу в Новій українській школі. Стає необхідністю впровадження інноваційних технологій, які сприяють розвитку у здобувачів освіти пізнання, прагнення до самостійного здобуття інформації, до підвищення інтелекту.

Проектно-тематичний підхід до освітнього процесу в початковій школі ефективно сприяє реалізації прийомів розумової діяльності, розвитку пізнавальних здібностей здобувачів освіти, формуванню вмінь навчальної діяльності, самостійно вирішувати навчальні проблеми, застосовуючи ефективні форми діяльності.

Проектна технологія активно використовується в сучасній українській школі, з метою стимулювання інтересу молодших школярів до навчального процесу, під час якого потрібно вирішувати різні цікаві проблеми, а також формування важливих життєвих навичок. Процес проектування учнівського пошуку в початковій школі стає одним з важливих елементів проектної технології. Його можна розглянути починаючи з проектування тренувальних умінь до визначення навчальної проблеми, яку важливо дослідити, до конструювання й планування шляхів, які сприятимуть вирішенню поставленої проблеми засобами проектної технології.

Потенціал проектної технології розкривається у набутті здобувачами освіти цілісних знань, у мотивації отримання додаткової інформації. Варто зазначити, що досить важливим є опанування методами наукового пізнання, а саме: сформувати та донести істину задуму, визначити завдання проекту, підібрати прийоми для аналізу обставин. Проектна діяльність формує навички пошуково-дослідницької роботи.

Проектна технологія в початковій школі допомагає здійснити перехід до сучасного типу навчання на відміну від традиційних освітніх технологій, створюючи спільну, обґрунтовану, сплановану й усвідомлену діяльність партнерів освітнього процесу. Тим самим проектна технологія направлена на формування в молодших школярів інтелектуальних і практичних умінь та удосконалення особистості.

Застосування технології проектів є ефективною при постановці дослідницького, творчого завдання, яке потребує інтегровані знання з різних галузей чи навчальних предметів в поєднанні з ефективними дослідницькими методиками. На вибір технології навчальних проектів впливає декілька чинників – це поставленні цілі та навчальні завдання.

Одним із видів навчальних проектів за домінуючою діяльністю, класифікованих Є. Полатом, є мистецькі (творчі). Мистецькі проекти варто використовувати на змісті предметів художньо-естетичного циклу. Особливість таких проектів криється у можливості враховувати мистецькі інтереси самих учнів, а також у вільному і нетрадиційному підході до виконання, оформлення, презентації, та результативності. Сутність такого проекту полягає у можливості ознайомлення учнів з культурним надбанням людства, здійснювати розвиток творчого потенціалу особистості. Важливим моментом є презентація проекту, де формуються уміння презентувати зібрану

інформацію, триматися перед аудиторією, демонструвати під час виступу засоби наочності, елементарні артистичні навички доповідача. Оформлення презентації проекту та подання матеріалу на огляд аудиторії виховує естетичний мак. Мистецькі проекти не мають сталої структури діяльності учасників. Вона планується й створюється відповідно до жанру кінцевого результату та його подання. Результатом може бути сценарій, стаття, виставка, рекламний проспект тощо.

Важлива роль у проектній діяльності належить самому вчителю, який допомагає організувати сам процес роботи і також може бути активним членом групи, пропонувати особисті цілі, приймати участь у аналізі ситуацій, пропонувати цікаві ідеї для колективного обговорення, поділитися власним життєвим досвідом. На думку І. Пінчук, учителю варто контролювати етапи проектної діяльності молодших школярів, оскільки досвід роботи у них ще мізерний, бракує і теоретичних і практичних знань. Тому, у початковій школі проекти не великі за розміром і короткотривалі.

Виконання проектів на уроках мистецької освітньої галузі в початковій школі потребує від учителя дотримання вимог, на думку О. Цимбал, саме таких, як : врахування віку учнів, оскільки важливо правильно мотивувати, зацікавити справою, врахувати інтереси, рівень досвіду, знань; актуальність проблеми проекту та кінцевий результат; застосування інтегрованих знань та вмінь; сприяння самостійній діяльності (парній, груповій, індивідуальній), здатності робити вибір та послідовно виконувати певні дії. Проектну діяльність учнів учитель організовує, планує, допомагає ознайомитися з різними видами діяльності. Однак залишає вибір за учнем, координуючи увесь процес. Важливою вимогою є позитивне оцінювання результату проектної діяльності кожного учня по завершенню роботи. Вчитель акцентує увагу на активність та діяльність учнів, а не на результат, тим самим мотивує до самостійності під час практичної роботи, підтримує пізнавальну активність, сприяє формуванню відчуття впевненості у справі та досягнення визначеної мети.

Проектна технологія направлена на формування ключових компетентностей молодших школярів та на сам перед уміння вчитися, організовувати свою роботу, розв'язувати проблеми, отримувати позитивні результати, здійснювати самоконтроль, самооцінку, самовдосконалення. А колективна співпраця учнів між собою та з учителем під час проектної діяльності направлена формуванню соціальної компетентності.

Застосування проектної технології в початковій школі сприяє опануванню учнями навчальної технології, вміння вчитися, критично мислити, організовувати та планувати свою діяльність в житті.

Використана література:

1. Пінчук І. О. Особливості використання технології на уроках англійської мови у початкових класах. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2013. Випуск 39. С. 144-149.
2. Цимбал О. Учнівські проекти – Ефективний засіб навчання громадянській освіті. Права людини – громадянська освіта. Бюлетень Харківської правозах. Групи. 2006. № 18 (418). С. 4-6.